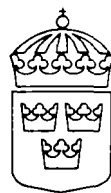

Regeringens proposition

1994/95:43

Lageravgift på socker och ris

Prop.
1994/95:43

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 10 november 1994

Mona Sahlin

Margareta Winberg
(Jordbruksdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en lag om lageravgift på socker och ris. Det förhållandet att prisnivån och gränsskyddet för socker och ris är betydligt högre i EU än i Sverige kan leda till att lager byggs upp i spekulationssyfte inför ett svenskt medlemskap i EU. För att motverka spekulation och att lagerhållare övergångsvis gör stora vinster på ett svenskt EU-inträde bör en avgift på samtliga lager av socker och ris införas.

Lagen föreslås träda i kraft den 31 december 1994.

Innehållsförteckning

Prop. 1994/95:43

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Lagtext	3
2.1	Förslag till lag om lageravgift på socker och ris	3
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter	4
2.3	Förslag till lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69)	5
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m.	7
3	Ärendet och dess beredning	9
4	Lageravgift på socker och ris	9
5	Författningskommentar	11

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde

den 10 november 1994	13

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 1994/95:43

Regeringen föreslår att riksdagen

antar regeringens förslag till

1. lag om lageravgift på socker och ris,
2. lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
3. lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69),
4. lag om ändring i lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om lageravgift på socker och ris

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Den som den 31 december 1994 innehar socker eller ris i lager skall betala lageravgift till staten enligt denna lag.

2 § Lageravgift tas ut endast för den del av lagret som i fråga om

1. socker omfattar mer än 3 ton,
2. ris omfattar mer än 3 ton.

3 § Lageravgift tas ut

1. för vitsocker med 1 krona 80 öre per kilogram,
2. för råsocker med 1 krona 65 öre per kilogram,
3. för ris med ytterskal (paddy) med 2 kronor per kilogram,
4. för ris endast befriat från ytterskalet (råris) med 2 kronor 60 öre per kilogram,
5. för helt eller delvis slipat ris med 3 kronor 30 öre per kilogram ,
6. för brutet ris med 40 öre per kilogram.

4 § Den som är skyldig att betala lageravgift skall lämna en deklaration till Statens jordbruksverk om sitt innehav av avgiftspliktiga varor. Deklarationen skall ta upp varuslag och kvantitet, lagringsplatserna och lageravgiftens belopp.

Deklaration skall ha kommit in till Jordbruksverket senast den 15 januari 1995. Avgiften skall vara inbetald till Jordbruksverket samma dag eller vid den senare tidpunkt som verket föreskriver.

Deklarationen skall avges på heder och samvete samt upprättas på blankett enligt formulär som fastställs av Jordbruksverket.

5 § Lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller i fråga om lageravgift. Därvid skall 2 kap. 1–9 §§, 5 kap. 1 § första och andra styckena, 3–5 §§ och 9 §, 6 kap. samt 7 kap. 5 § inte tillämpas. Vad som föreskrivs i 4 kap. 2 § första stycket skall gälla om deklarationen har kommit in senast den 15 januari 1995. Dröjsmålsavgift enligt 5 kap. 8 § 1 skall tas ut om skattebeloppet inte har betalats senast den 15 januari 1995. Ränta enligt 5 kap. 12 § första stycket 1 betalas från den 15 januari 1995.

Prop. 1994/95:43

Denna lag träder i kraft den 31 december 1994.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter skall ha följande lydelse.

1 kap.

1 §¹

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag gäller för skatter och avgifter som tas ut enligt

1. lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973:1216) om särskild skatt för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassettband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:351) om totalisatorskatt, lagen (1984:355) om skatt på vissa dryckesförpackningar, lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:410) om avgift på bekämpningsmedel, lagen (1988:1567) om miljöskatt på inrikes flygtrafik, lagen (1990:582) om koldioxidskatt, lagen (1990:587) om svavelskatt, 2 § första stycket 6 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel, lagen (1990:662) om skatt på vissa premiebetalningar, lagen (1990:1087) om lagerskatt på vissa oljeprodukter, lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m., lagen (1991:1482) om lotteriskatt, lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m., lagen (1992:1479) om lagerskatt på viss bensin, lagen (1992:1438) om dieseloljeskatt och användning av vissa oljeprodukter, lagen (1992:1439) om lagerskatt på dieselolja.

¹ Senaste lydelse 1993:853.

2. lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område, lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område, lagen (1984:409) om avgift på gödselmedel, lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m.m., lagen (1990:616) om införande av lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m.m.

2. lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område, lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område, lagen (1984:409) om avgift på gödselmedel, lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m.m., lagen (1990:616) om införande av lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m.m., *lagen (1994:00) om lageravgift på socker och ris.*

Prop. 1994/95:43

Har i författning som anges i första stycket eller i författning som utfärdats med stöd av sådan författning lämnats bestämmelse som avviker från denna lag gäller dock den bestämmelsen.

Denna lag träder i kraft den 31 december 1994.

2.3 Förslag till lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69)

Härigenom föreskrivs att 1 § skattebrottslagen (1971:69) skall ha följande lydelse.

1 §¹

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag gäller i fråga om skatt eller avgift enligt

1. lagen (1908:128) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, lagen (1927:321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar, kommunalskattelagen (1928:370), lagen (1933:395) om ersättningsskatt, lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift, lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt, lagen (1958:295) om sjömansskatt, lagen (1983:219) om tillfällig vinstskatt, lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt, lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, lagen (1986:1225) om tillfällig förmögenhetsskatt för livförsäkringsbolag, understödsföreningar och pensionsstiftelser, lagen (1989:346) om särskild vinstskatt, lagen (1989:471) om investeringsskatt för vissa byggnadsarbeten, lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel, lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl., lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader, lagen (1993:1537) om expansionsmedel.

¹ Senaste lydelse 1994:207.

2. lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964:308), lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1973:1216) om särskild skatt för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket, lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:351) om totalisatorskatt, lagen (1984:355) om skatt på vissa dryckesförpackningar, lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:409) om avgift på gödselmedel, lagen (1984:410) om avgift på bekämpningsmedel, lagen (1984:852) om lagerskatt på viss bensin, fordonsskattelagen (1988:327), lagen (1988:328) om fordonsskatt på utländska fordon, lagen (1988:1567) om miljöskatt på inrikes flygtrafik, lagen (1990:582) om koldioxidskatt, lagen (1990:587) om svavelskatt, lagen (1990:613)

2. lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964:308), lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1973:1216) om särskild skatt för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket, lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:351) om totalisatorskatt, lagen (1984:355) om skatt på vissa dryckesförpackningar, lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:409) om avgift på gödselmedel, lagen (1984:410) om avgift på bekämpningsmedel, lagen (1984:852) om lagerskatt på viss bensin, fordonsskattelagen (1988:327), lagen (1988:328) om fordonsskatt på utländska fordon, lagen (1988:1567) om miljöskatt på inrikes flygtrafik, lagen (1990:582) om koldioxidskatt, lagen (1990:587) om svavelskatt, lagen (1990:613)

om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion, lagen (1990:662) om skatt på vissa premiebetalningar, lagen (1990:1087) om lagerskatt på vissa oljeprodukter, lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m., lagen (1991:1482) om lotteriskatt, lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m., lagen (1992:1479) om lagerskatt på viss bensin, lagen (1992:1438) om dieseloljeskatt och användning av vissa oljeprodukter, lagen (1992:1439) om lagerskatt på dieselolja, mervärdesskattelagen (1994:200),

om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion, lagen (1990:662) om skatt på vissa premiebetalningar, lagen (1990:1087) om lagerskatt på vissa oljeprodukter, lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m., lagen (1991:1482) om lotteriskatt, lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m., lagen (1992:1479) om lagerskatt på viss bensin, lagen (1992:1438) om dieseloljeskatt och användning av vissa oljeprodukter, lagen (1992:1439) om lagerskatt på dieselolja, mervärdesskattelagen (1994:200), *lagen (1994:000) om lageravgift på socker och ris,*

3. lagen (1981:691) om socialavgifter, lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och lagen (1993:1441) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet.

Lagen gäller även preliminär skatt, kvarstående skatt och tillkommande skatt som avses i uppbördslagen (1953:272).

Lagen tillämpas inte om skatten eller avgiften fastställs eller uppbärs i den ordning som gäller för tull och inte heller beträffande dröjsmålsavgift, skatte-tillägg eller liknande avgift.

Denna lag träder i kraft den 31 december 1994.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m. skall ha följande lydelse.

1 §¹

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Förmånsrätt enligt 11 § förmånsrättslagen (1970:979) följer med fordran på

1. skatt och avgift, som anges i 1 § första stycket uppbördslagen (1953:272), samt skatt enligt lagen (1908:128) om bevilningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, lagen (1958:295) om sjömansskatt, kungsskattelagen (1970:624), lagen (1983:219) om tillfällig vinstskatt, lagen

¹ Senaste lydelse 1994:209.

(1986:1225) om tillfällig förmögenhetsskatt för livförsäkringsbolag, understödsföreningar och pensionsstiftelser, lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel, lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta och lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.,

2. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200),

3. skatt eller avgift enligt lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964:308), lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973:1216) om särskild skatt för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:351) om totalisatorskatt, lagen (1984:355) om skatt på vissa dryckesförpackningar, lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:410) om avgift på bekämpningsmedel, lagen (1984:852) om lagerskatt på viss bensin, lagen (1988:1567) om miljöskatt på inrikes flygtrafik, lagen (1990:582) om koldioxidskatt, lagen (1990:587) om svavelskatt, lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion, lagen (1990:662) om skatt på vissa premiebetalningar, lagen (1990:1087) om lagerskatt på vissa oljeprodukter, lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m., lagen (1991:1482) om lotteriskatt, lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m., lagen (1992:1479) om lagerskatt på viss bensin, lagen (1992:1438) om diesellojleskatt och användning av vissa oljeprodukter, lagen (1992:1439) om lagerskatt på diesellojla,

4. skatt enligt vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1976:339) om saluvagnsskatt, fordonsskattelagen (1988:327), lagen (1988:328) om fordons-skatt på utländska fordon,

5. tull, särskild avgift enligt 39 § tullagen (1973:670) och avgift enligt lagen (1968:361) om avgift vid införsel av vissa bakverk,

6. avgift enligt lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område, lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område, lagen (1984:409) om avgift på gödselmedel, lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m.m. och lagen (1990:616) om införande av lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m.m.,

6. avgift enligt lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område, lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område, lagen (1984:409) om avgift på gödselmedel, lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m.m., lagen (1990:616) om införande av lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m.m. och lagen (1994:00) om lageravgift på socker och ris.

7. avgift som uppbärs med tillämpning av lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare, Prop. 1994/95:43

8. avgift enligt lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens område.

Förmånsrätten omfattar ej dröjsmålsavgift och liknande avgift som utgår vid försummelse att redovisa eller betala fordringar och ej heller skatte- eller avgiftstillägg och förseningsavgift.

Denna lag träder i kraft den 31 december 1994.

3 Ärendet och dess beredning

Ett svenskt medlemskap i EU kommer att innebära höjda marknadspriser på socker och ris. För att motverka att detta leder till en spekulation som kan åsamka staten stora kostnader behöver snara åtgärder vidtas. Regeringen har efter att ha övervägt också andra åtgärder funnit det vara mest lämpligt att införa en lag om lageravgift på socker och ris. Genom lagen avgiftsbeläggs också de vinster som uppstår vid övergången till EG:s regleringar på området.

I detta ärende förslås en sådan lag.

Lagförslaget har utformats efter samråd med Statens jordbruksverk.

Lagrådet

Lagförslaget är i och för sig av sådan beskaffenhet att yttrande över förslaget borde inhämtas från Lagrådet. Riksdagens beslut om lagen måste emellertid fattas före årsskiftet, något som inte är möjligt om Lagrådets yttrande först skall inhämtas. En remiss till Lagrådet skulle därför fördröja lagsöfningsfrågans behandling så att avsevärt men skulle uppkomma. Regeringen anser därför att Lagrådet inte skall höras.

4 Lageravgift på socker och ris

Regeringens förslag: Det förhållandet att prisnivån på socker och ris är högre inom EU än i Sverige kan leda till att onormalt stora lager byggs upp i spekulationssyfte inför ett svenskt medlemskap. För att motverka sådana lager och för att kompensera den kostnad de kan förorsaka svenska staten införs en lageravgift på socker och ris. En avgift motiveras också av de vinster som uppstår vid övergången till EG:s regleringar på området. En särskild lag om avgiften införs.

Skälen för regeringens förslag: Prisnivån på socker och ris är betydligt högre inom EU än i Sverige. Det finns därför en stor risk för att import av dessa produkter sker i spekulationssyfte. Sverige har enligt artikel 145.2 i anslutningsakten förbundit sig att på egen bekostnad avveckla varulager som är större än vad som kan anses motsvara en normal lagring. Åtagandet gäller lagring av varor i fri omsättning på svenskt territorium per den 1 januari 1995. Avvecklingen skall ske på det sätt och inom den tid som kommer att föreskrivas av EG-kommissionen.

Bestämmelserna om lager i anslutningsakten gäller alla jordbruksprodukter. Det är emellertid främst i fråga om socker och ris som prisskillnaderna mellan Sverige och EU är sådana att det finns ett incitament att köpa in och lagra produkter för försäljning efter en eventuell svensk anslutning.

Enligt den nyssnämnda artikeln i anslutningsakten skall begreppet normal lagring definieras för varje varuslag på grundval av de kriterier och mål som gäller för den gemensamma organisationen av marknaden för varan. Om det vid en svensk anslutning till EU konstateras att de sammanlagda lagren i landet för en viss vara är större än vad som kan anses vara en normal lagerkvantitet, måste Sverige med egna medel finansiera en export till tredje land av överskjutande kvantiteter. Om det efter utgången av den av kommissionen fastställda tiden inte kan visas att produkterna förts ut ur unionen, påförs Sverige för de berörda kvantiteterna en avgift för de aktuella varorna. Detta kan komma att leda till betydande kostnader för svenska staten.

För import av ris tillämpar Sverige inga tullar eller avgifter, utan handeln är helt fri. EG däremot har ett relativt högt gränsskydd med importavgifter på över 6 kronor per kilogram i vissa fall. För socker tas det vid import till Sverige ut en införselavgift som för närvarande är 1 krona 56 öre per kilogram. EG:s gränsskydd är högre än det svenska och uppgår för närvarande till 4 kronor 45 öre per kilogram.

En kvantitativ begränsning av importen av ris, t.ex. genom användande av kvoter, skulle strida mot Sveriges åtaganden enligt Allmänna tull- och handelsavtalet (GATT). I det avtalet har Sverige bundit den tull- och avgiftsfria importen av ris. En införselavgift för att begränsa risimporten kan därför inte införas. Vad gäller socker skulle en höjd införselavgift med all sannolikhet innebära att prisnivån i landet skulle stiga redan före ett eventuellt medlemskap.

Sverige kommer att omfattas av EG:s marknadsregleringar på jordbruksområdet från och med dagen för en anslutning. Regleringarna av socker och ris innebär att det för dessa varor kommer att gälla en högre prisnivå. Dessa högre priser kommer att kunna tas ut också för varor som vid anslutningen finns i lager. Dessa varor har kunnat produceras eller anskaffas till en lägre kostnad än den kostnadsnivå som gäller inom EU. Ett medlemskap innebär följaktligen tillfälligt en betydande vinstökning för dessa varor.

Mot bakgrund av det anförda talar övervägande skäl för att en lageravgift på socker och ris bör införas. Regeringen föreslår att det införs en sådan avgift. Avgiften syftar främst till att motverka att kvantiteter som är större än vad som kan anses motsvara normal lagring finns i lager den 1 januari 1995.

Därutöver skall avgiften kompensera de eventuella kostnader som staten åsamkas genom onormalt stora lager. En avgift motiveras också av de vinster som uppstår vid övergången till EG:s regleringar på området.

Skyldigheten att betala lageravgift för socker och ris bör gälla alla lagerhållare med den begränsning som följer av att avgift bör tas ut endast för lagerkvantiteter av kommersiell betydelse. Vad gäller socker bör avgiftsskyldigheten gälla den del av lagret som omfattar mer än 3 ton. Även för ris bör gränsen sättas vid 3 ton.

Avgiftens storlek för socker bör bestämmas så att avgiften motsvarar den höjning av marknadspriset som blir en följd av ett medlemskap i EU. Även för ris bör avgiften motsvara mellanskillnaden mellan svenskt pris och EU:s marknadspris. Denna skillnad kan uppskattas motsvara exportbidraget inom EU.

I fråga om socker bör skilda avgifter gälla för vitsocker och råsocker. För vitsocker bör avgiften bestämmas till 1 kr 80 öre per kilo och för råsocker till 1 kr 65 öre per kilo. Avgiften för sockerlösning bestäms genom omräkning till vitsocker.

Ris bör avgiftsbeläggas enligt följande:

Ris med yterskal (paddy) 2 kr per kg

Ris endast befriat från yterskalet (råris) 2 kr 60 öre per kg

Helt eller delvis slipat ris 3 kr 30 öre per kg

Brutet ris 40 öre per kg

Lagar om avgift på lager har vid flera tillfällen införts som en åtgärd för att förhindra lageruppbbyggnad inför skattehöjningar och skatteomläggningar. En lag om lageravgift på socker och ris kan lämpligen utformas efter mönster av dessa lagar.

Det innebär att lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter bör tillämpas i relevanta delar. Skattebrottslagen (1971:69) och lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m. bör göras tillämpliga på lageravgiften.

5 Författningskommentar

Lagen om lageravgift på socker och ris

1–3 §§

Av skäl som anförts i den allmänna motiveringen gäller avgiftsskyldigheten för alla lagerhållare. Någon åtskillnad görs följaktligen inte mellan importörer och tillverkare. Avgiften har emellertid bestämts till en sådan nivå att den som blir skyldig att betala avgiften kompenseras av det högre marknadspris som bedöms kunna tas ut efter en anslutning till EU. Härigenom undviks också konkurrenssnedvridande effekter av avgiften.

Den som är avgiftsskyldig skall deklarerat lager och lageravgift till Jordbruksverket. Deklarationen skall ha kommit in till verket senast den 15 januari 1995. Avgiften skall vara inbetald samma dag eller den senare dag som verket föreskriver.

Med den avvikelse som följer av de särskilda bestämmelserna om tidpunkt för deklaration och avgiftsbetalning skall bestämmelserna i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter gälla för lageravgifterna.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 november 1994

Närvarande: statsrådet Sahlin, ordförande, och statsråden Peterson, Hellström, Thalén, Freivalds, Persson, Tham, Schori, Blomberg, Heckscher, Hedborg, Andersson, Winberg, Nygren, Ulvskog, Sundström, Lindh, Johansson

Föredragande: statsrådet Winberg

Regeringen beslutar proposition 1994/95:43 Lageravgift på socker och ris.

